

KAKO BO VIŠINA ČLANARINE VPLIVALA NA ŠTEVILO ČLANSTVA

KAKOVOST ALI KOLIČINA V PZS?

MARJAN RAZTRESEN

Ali je v letošnjem letu mogoče pričakovati, da se bo število članov slovenske planinske organizacije bistveno zmanjšalo v primerjavi z lanskim letom? Da, vsekakor je mogoče pričakovati, med drugim (ali velik del) tudi zato, ker je letos priporočena članarina za planinsko društvo za odrasle 8, mladince 4 in otroke 2 nemški marki, preračunani na dan plačila v slovenske tolarje. Od tega bodo morala planinska društva odvajati v osrednjo blagajno Planinske zveze Slovenije tolarško protivrednost 4, 2 in 1 marko (za člane, mladince in otroke). Od društev je zdaj odvisno, kolikšno članarino bodo določila za svoje članstvo, čigar socialno in gmotno strukturo menda poznajo: ali bodo upokojencem zaračunala nižjo članarino, ali bodo upoštevala dolgoletni staž v planinskem društvu, ali bodo nemara uvedla družinske članarine in seveda dopustila tudi možnost, da bi premožnejši društveni člani postali društveni mecen.

O tem je lanskega 7. decembra na ljubljanskem Magistratu potekala zelo burna razprava na seji upravnega odbora Planinske zveze Slovenije. Predsedstvo PZS je namreč predlagalo upravnemu odboru, naj bi planinska društva pobirala po 12,50 marke letne članarine (seveda preračunane v tolarje), člani upravnega odbora pa so bili malone vsi po vrsti prepričani, da tolikšnega izdatka povprečna slovenska planinska družina ne bo zmogla in se bo število članov slovenske planinske organizacije zmanjšalo še bolj, kot je mogoče pričakovati.

ČETRRTINA PLAČE ZA ČLANARINO

»V Zasavju je zdaj povprečna mesečna plača 8000 tolarjev,« je dejal član upravnega odbora iz Zasavja, »in ni mogoče pričakovati, da bi družina dala četrtnino mesečne plače za planinsko članarino, pa čeprav bi se to zgodilo le enkrat v letu. Zaradi izrednega padca življenjskega standarda v zadnjem letu v Sloveniji zato tudi predlagamo članstvo B, morebiti za stare planince, ki ne hodijo več po hribih, člani planinske organizacije pa hočejo ostati.«

Delegat s Primorske pričakuje velik osip članstva, saj bi se po predlogu predsedstva PZS članarina za leto 1992 povečala za 400 odstotkov v primerjavi s članarino leta 1991. Menil je, naj bi društva sama določala članarino glede na gmotne razmere prebivalstva, »vendar izključno v tolarjih; zdaj imamo Slovenci svoj denar in moramo računati samo z njim; naši

sosedje Tržačani nas zaradi neprestanega do- ločanja cen v nemških markah gledajo že skoraj tako, kot da bi bili nemška kolonija.«

Pomurci so po mnenju svoje delegatke v upravnem odboru PZS prav tako prepričani, da je predlagana članarina previsoka: »Dolgo vrsto let smo govorili, da je letna članarina za planinsko organizacijo pri nas tolikšna, kot stane liter vina. Po sedanjem predlogu bi bila članarina vredna štiri litre vina.« – Članica upravnega odbora iz Pomurja se je na seji tudi vprašala, ali je cilj PZS veliko ali malo članov in je kar takoj sama odgovorila na svoje vprašanje: planinstvo je bilo vedno šport in prostočasovna dejavnost povprečnih državljanov, zato se je treba potruditi, da bi obdržali te številne planinske popotnike. – Ob tem je povedala nekaj velikih resnic: »Planinska društva sama določajo cene v planinskih postojankah, ki so take ali drugačne, visoke ali nižje,« je dejala. »Planinska društva so posebno zadnja leta modernizirala vrsto svojih planinskih koč, vse storitve v teh modernih kočah pa so drage. Kar prav je, da se je tudi slovenska planinska organizacija naposled – enako kot so se druge planinske organizacije v Alpah – odločila za vrnitev k skromnosti, a domačnosti v planinskih domovih. Kakršno je zdaj stanje, se članarina za planinsko organizacijo veča, člani pa imajo vedno manj ugodnosti in pravic. Tako so marsikje enake cene v planinskih kočah, do katerih vse pripelje tovornjak, in v tistih, ki se morajo oskrbovati z mnogo dražjim helikopterjem. Predvsem v upravnem odboru PZS se moramo natančno dogovoriti, kaj želimo v slovenski planinski organizaciji.«

ČLANSTVO A, B IN C

Po mnenju nekaterih članov upravnega odbora naj bi šlo v slovenski planinski organizaciji vendarle bolj za kvaliteto kot za kvantiteto: če se bo že zmanjšalo število članstva v PZS v letu 1992, se po mnenju teh razpravljalcev ne bo toliko zaradi višje članarine kot zaradi manj ugodnosti, ki jih bodo imeli člani; PZS bo slejko prej obdržala velik del svojih članov, če jim bo ponudila zanimive možnosti, kako naj izkoristijo svoj prosti čas za tak denar, kot ga bodo ljudje imeli na voljo v te namene.

Pomemben je bil očitek enega od članov upravnega odbora, da se tudi v tem forumu že nekaj let pogovarjajo o uvedbi članstva A, B in C, pač po zgledu nekaterih planinskih organizacij v Alpah, pa takšnega članstva ne bo še niti leta 1992. »V nekaterih planinskih organizacijah v

tujini, « je dejal, »ne plačuje več planinske članarine, kdor je star 70 let in je bil določena desetletja član planinske organizacije, ali kdor je 50 let član planinske organizacije. Sicer pa so članarine za različne kategorije članstva različno visoke.« (Članarina v Nemški planinski zvezi je letos od 70 do 7 mark: 70 mark plačajo člani, 7 mark otroci, vmes pa je še nekaj kategorij, med katerimi je tudi mladinska in tudi družinska članarina; op. ur.) »Leta 1992 bomo najino morali za naprej pripraviti te kategorije članarine.«

Potem ko je eden od članov menil, naj bi na upravnem odboru pač sprejeli predlagano članarino in naročnino na Planinski vestnik (predlog je bil toarska protivrednost 8 nemških mark za četrtletje, s to ceno pa so se v vseh meddržavnih odborih PZS strinjali), ki je natančno preštudirana, je predsednik PZS **Andrej Brvar** v prid temu predlogu dejal, da bodo morale posamezne komisije zmanjšati aktivnosti ali podražiti tečaje, če bo prispevek članstva iz članarine manjši: če hočemo ohraniti dosedanje razmerje aktivnosti v PZS, moramo sprejeti takšno članarino oziroma prispevek za PZS iz te članarine.

Na koncu koncev se je izoblikovalo mnenje, da v sedanjih gmotno izredno težavnih časih za Slovenijo niti s članarino niti s cenami v planinskih postojankah ne bi kazalo pretiravati, da osip ne bi bil prevelik. Leta 1992 se bo vsekakor treba odločiti za več kategorij članstva, o čemer naj v planinskih društvih začnejo premišljevat in razpravljati že v začetku leta.

Razmeroma hitro je na lanski zadnji seji upravnega odbora PZS minila razprava o spremembi simbolov slovenske planinske organizacije. Predsednik Andrej Brvar je obvestil člane upravnega odbora, da je bil iz planinskih vrst velik odziv in veliko razprav o novih oznakah slovenske planinske organizacije. Vsi, ki so v razpravah sodelovali, so se strinjali s tem, naj namesto rdeče peterokrake zvezde pride v znak PZS bodisi planika bodisi Knafelčeva markacija, bodisi naj bo tam preprosto pentlja traku, v katerem je letnica ustanovitve Slovenskega planinskega društva 1893. Na seji upravnega odbora je naposled prevladalo mnenje, da je nemara najelegantneje pustiti dosednji povojni znak, v katerem bo namesto rdeče zvezde pentlja traku. Ob tem je predsednik založniško izdajateljskega sveta **Tomaž Banovec** poudaril, da bi bilo vendarle vredno premisliti o tem, da bi v znak vstavili še SPD (Slovensko planinsko društvo), saj leta 1893 (ta letnica slejkoprej ostane v znaku) ni bila ustanovljena Planinska zveza Slovenije, ampak Slovensko planinsko društvo, ki je predhodnik PZS.

Potem ko je že bil sprejet prenovljeni znak PZS, je nekatere delegate zanimalo, kaj naj storijo s planinskimi prapori, na trakovih katerih je vse polno rdečih zvezd – ali naj jih pustijo ali odstranijo. V razpravi je prevladalo mnenje, naj bi jih pač pustili na praporih, da ne bi spreminjali zgodovine in svoje preteklosti, kjer je bila rdeča peterokraka zvezda pač simbol neke ideologije, v katero je bila vključena tudi planinska organizacija.

namesto komentarja

ZA ANDORO VEČJA SLOVENIJA

Ali veste, da je od lanske jeseni Slovenija večja za okroglih 430 kvadratnih kilometrov? Seveda se ni povečala formalno, kajti zemljevid naše republike ostaja takšen, kot je bil. Prostornejša je »de facto«, če upoštevamo, kam zdaj lahko greste, prej pa niste smeli, in kje lahko kolovratite naokoli brez posebnih potrdil in brez tveganja, ki so ga do sredine lanskega leta predstavljali oboroženi vojaki – graničarji.

Seveda imamo v mislih svet vzdolž slovenske meje z Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Jugoslovanska vojska je odšla in tako ima

zdaj nadzor nad zemljo ob meddržavnih ločnicah slovenska policija. To pomeni, da smo prišli na evropski režim »svobodnega mejaštva«, ki črte, na katerih se konča ena dežela in začne druge, spreminja v geografske fikcije.

Slovenci smo torej na ta način pridobili kakšnih 430 kvadratnih kilometrov ozemlja. Za skoraj celo Andoro, veliko 453 kvadratnih kilometrov, ga je. In kako smo prišli do te številke?

Zelo preprosto! V Uradnem listu SFRJ številka 34, objavljenem davnega 20. julija 1979, smo poiskali Zakon o prehajanju čez državno mejo in gibanju v mejnem pasu. V njem je lepo po paragrafi in odstavkih razgrnjena vsa mešanica strahu tedanjega režima pred ilegalnim odhajanjem prebivalstva v tujino ter seveda pred nevarnostjo, da jo tujina nepovabljena primaha na našo stran. Zakon je imel v izvorni obliki takšen člen besedila, ki se je glasil: »Mejni pas obsega del ozemlja SFRJ na kopnem, rekah